
Opinogóra-Kolonia, st. 2, gm. loco, woj. ciechanowskie, AZP 42–63/56

Informator Archeologiczny : badania 32, 188-189

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

falista. Grodzisko jednoczłonowe w kształcie owalu o powierzchni 0,4 ha otacza podkowiasty wał otwarty w kierunku jeziora. Powierzchnia samego majdanu wynosi około 0,1 ha.

Prace w terenie rozpoczęto od wytyczenia trzech osi badawczych - jednej głównej oraz dwóch dodatkowych usytuowanych w stosunku do głównej pod kątem prostym. Wzdłuż nich wytyczono wykop badawczy oraz 22 odwierty wykonane świdrem geologicznym. W wyniku przeprowadzonych prac badawczych uzyskano szeroki wgląd w stratyografię grodziska.

W trakcie prac badawczych odsłonięte pozostałości zabudowy mieszkalnej grodu. W wykopie odkryto obiekt mieszkalny konstrukcyjnie związany z wałem, w przekroju nieckowaty. Przykrywała go warstwa rumowiskowo-osuwiskowa, pochodząca z wału. Na bardziej zróżnicowany układ nawarstwień natrafiono w odwiertach, w których zarejestrowano dwa poziomy osadnicze: młodszy reprezentowany przez warstwy zalegające nieckowato równolegle do południowej, południowo-zachodniej i północno-zachodniej krawędzi majdanu; starszy - z warstwą również w przekroju nieckowatą odkrytą w południowo-zachodniej części majdanu.

Na pozyskany zespół ceramiki naczyniowej składało się 211 ułamków naczyń, z czego 57 stanowiły ułamki naczyń całkowicie obtaczanych, reszta zaś ułamki naczyń częściowo obtaczanych i ułamki mało charakterystyczne.

W wyniku przeprowadzonych badań pozyskano dodatkowo istotną dla datowania obiektu próbę materiału zabytkowego, co pozwoliło datować czas funkcjonowania grodu w ramach dwóch faz:

I faza - datowana od IX (?) wieku do 2-iej połowy X wieku; okres plemienny

II faza - datowana na XII wiek; gród funkcjonujący w strukturach administracyjnych i politycznych Mazowsza.

Kres funkcjonowania grodu nastąpił ostatecznie w wyniku opuszczenia osiedla przez zamieszkującą go ludność - brakuje śladów wskazujących na zniszczenie lub spalenie grodu. Odkryty na stanowisku lb (osada przygodowa) materiał zabytkowy wskazuje na łączność tego osiedla z grodem w obu fazach jego funkcjonowania.

Materiały zabytkowe oraz dokumentacja znajdują się w Zakładzie Archeologii Średniowiecza i Czasów Nowożytnych Instytutu Archeologii i Etnologii UMK w Toruniu oraz w PSOZ w Olsztynie.

Badania nie będą kontynuowane.

Ojców - Jaskinia Łokietka, gm. Skąpa, woj. krakowskie, AZP 99-55/22 - patrz: paleolit

Olesno-Walce, st. 4, gm. loco, woj. częstochowskie, AZP 85-41/15 - patrz: wczesna epoka żelaza

Olsza, st. 10 (Gaz 350), gm. Mogilno, woj. bydgoskie - patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

Opalenie, st. 3, gm. Gniew, woj. gdańskie, AZP 24-45/ - - patrz: wczesna epoka żelaza

OPINOGÓRA-KOLONIA, st. 2, gm. loco, woj. ciechanowskie, AZP 42-63/56

- osada wczesnośredniowieczna (XII/XIII w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Zbigniewa Dłubakowskiego („Ignis” Zakład Naukowo-Edytorski s. c.). Finansowane przez EuRoPol GAZ S.A. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 4000 m²

Stanowisko odkryto w 1994 r., podczas badań powierzchniowych przeprowadzonych na trasie projektowanego gazociągu tranzytowego Płw. Jamał - Europa Zachodnia.

Stanowisko leży około 500 m na północ od wsi. Podczas badań powierzchniowych, przeprowadzonych na trasie projektowanej inwestycji, znaleziono tutaj 1 fragment ceramiki starożytnej. Dlatego też stanowisko nie zostało wyznaczone do badań wykopaliskowych, wyprzedzających inwestycję. Po odhumusowaniu terenu jesienią 1998 r., wykonanym w związku z rozpoczętą budową gazociągu, okazało się, że w obrębie wykopu rysują się liczne stropy obiektów, rozlokowanych w dużych odstępach od siebie na przestrzeni ok. 300 m na wschód od granic stanowiska wyznaczonych w 1994 r. W wyniku odczyszczenia powierzchni odsłonięto 43 jamy zagłębione w zalegającą pod humusem warstwę spiaszczonej gliny.

Jamy mają w przekroju poziomym najczęściej zarys nieregularny lub owalny i wymiary od około 20 cm średnicy do 230 x 370 cm. W stropach wypełnisk obiektów występuje ceramika wczesnośredniowieczna i kości zwierzęce.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w PSOZ w Ciechanowie.

Wyniki badań publikowane będą w serii publikacji finansowanej przez EuRoPol GAZ S.A.

Opoki, st. 47, gm. Aleksandrów Kujawski, woj. włocławskie - patrz: wczesna epoka żelaza

Opole – Wójtowa Wieś, st. 72, gm. loco, woj. opolskie, AZP 92-37/3 – patrz: środkowa i późna epoka brązu

OSTRÓW LEDNICKI, st. 1, gm. Łubowo, woj. poznańskie, AZP 50-32/22

- wczesnośredniowieczny zespół grodowy (X-XIV w.)

Badania sondażowo-wykopaliskowe, przeprowadzone w lipcu i sierpniu przez Janusza Góreckiego (Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy). Finansowane przez środków własnych. Drugi sezon badań.

Przebadano powierzchnię 25 m².

Badano odcinek wału zachodniego. Rozpoznano 22 poziomy konstrukcyjne spalonego drewna wału wzniesionego w typie przekładki jednokierunkowej - prostopadle do biegu wału.

Pod wałem zalegały warstwy starsze z niewielką ilością materiału ceramicznego z 1 poł. X w.; z tych starszych warstw na uwagę zasługuje warstwa spalenizny oraz kamieni, którymi wyłożono teren pobrzeża wyspy (być może brukowana droga?).

Rozpoznane drewno to dębina a również i inne liściaste: topola, wiąz i lipa, które wydатовano na lata 70-te X w.; wówczas to zatem wznoszono badany odcinek wału, szerzej zaś całą fortyfikację lednicką.

Ze złożeń wtórnych pozyskano 2 bardzo ciekawe architektoniczne kształtki (pochodzące najpewniej z *palatium* lednickiego) z martwicy wapiennej.

Materiały i dokumentacja z badań są przechowywane w Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Studiach Lednickich”.

Badania będą kontynuowane.

PILCE, st. 1, gm. Kamieniec Ząbkowicki, woj. wałbrzyskie, AZP 92-26/65

- ślady osadnictwa z okresu neolitu
- ślady osadnictwa z okresu wpływów rzymskich
- osada nawodna (?) z wczesnego średniowiecza

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Jarosława Bronowickiego, doktoranta Uniwersytetu Wrocławskiego. Finansowane przez PSOZ. Drugi sezon badań.

Przeprowadzono ratownicze badania archeologiczne, profilowanie georadarowe zasięgu